

Abstrakt

Tato disertační práce je souborem 5 studií zaměřených na meningiomy baze lební. Anatomická studie popisuje dislokace zevní a vnitřních arachnoidálních membrán meningiomy baze lební. Získané poznatky je možné aplikovat během chirurgické resekce k predikci přítomnosti či absence arachnoidální disekční vrstvy a adherence kritických neuro-vaskulárních struktur. V české multicentrické studii meningiomů baze lební jsme zaznamenali celkové přežití pacientů 98,1 %, morbiditu 13,2 % a mortalitu 1,3 %. Zdokumentovali jsme prediktivní faktory histologického stupně, rozsahu resekce, klinických výsledků, rizika recidivy a progresu. Nejrizikovější lokalizací byly petroklivální meningiomy s origem v oblasti interpedunkulární a prepontinní cisterny. V prospektivní studii zaměřené na vyšetření čichu u olfaktoriálních meningiomů jsme zdokumentovali pravděpodobné prediktory zachování čichu (intaktní čich, menší objem, unilaterální operační přístup). Vyšetření čichu je klíčové pro volbu chirurgické strategie a hodnocení funkčních výsledků. V retrospektivní studii Simpson grade IV resekcí byla adjuvantní stereotaktická radiochirurgie asociována s delším přežitím bez progresu, dobou do progresu a celkovým přežitím. Vzhledem k vysokému procentu progresí (50 %) a dlouhému celkovému přežití pacientů (10 let 79 %), doporučujeme zvážit adjuvantní stereotaktické ozáření reziduí meningiomů. Primární stereotaktická radiochirurgie meningiomů baze zadní jámy lební zajistila 5leté přežití bez progresu u 94 % pacientů. Vyšší objem byl jediným signifikantním prediktorem progresu. Klinické zlepšení bylo nejpravděpodobnější v rozmezí biologické efektivní dávky 56-61 Gy. V této disertační práci jsme rozšířili dosavadní poznatky o technických aspektech, prediktivních faktorech a funkčních výsledcích mikrochirurgické resekce meningiomů baze lební. Následně jsme zdokumentovali význam stereotaktické radiochirurgie jako komplementární i primární terapeutické modality.

Klíčová slova:

Arachnoidea, baze lební, chirurgická resekce, meningiom, stereotaktická radiochirurgie